

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 32 (1).

IZDAN 1 MARTA 1936.

PATENTNI SPIS BR. 12127

**Société Anonyme d'Etudes & de Constructions d'Appareils Mécaniques
pour la Verrerie, Paris, Francuska.**

Poboljšanja na obrtnim sudovima, koji obrazuju komore za crpljenje, koje su
pridodate pećima za staklo.

Prijava od 14 septembra 1934.

Važi od 1 marta 1935.

Traženo pravo prvenstva od 14 oktobra 1933 (Francuska).

Poznato je da izvesne peći za staklo imaju pridodate uređaje, u kojima se izvodi crpljenje stakla u rastopljenom stanju potapanjem kalupa za obrazovanje oblika, i koji su, da bi se obezbedilo neprekidno obnavljanje stakla obrazovani iz sudova koji su napajani glavnom peći, i koji se nalaze u kontinualnom obrtnom kretanju.

Prijave koje su u Jugoslaviji podnete od strane istog prijavioca pat. br. 10901 i pat. br. 11196 odnose se naročito na obrtne sudove koji su namenjeni da sarađuju sa mašinama u kojima se kalupi za obrazovanje oblika zaustavljaju u trenutku crpljenja.

Ove prijave opisuju sredstva zahvaljujući kojima je moguće — i pored dodeljivanja sudu smanjenih dimenzija koje su dovoljne za rad pomoću mašina sa kretanjem na mahove — da se naročito obezbedi obnavljanje i dovoljno zagrevanje stakla dovedenog u oblast crpljenja.

Do sada su sudovi, koji su upotrebljavani u saradnji sa mašinama sa kretanjem na mahove, bili stavljeni u kontinualno obrtno kretanje.

Pod takvim uslovima rada, u vreme potapanja kalupa dovedenog u položaj za crpljenje, u blizini ovog kalupa se proizvodi izvestan mali talas iz stakla, čiji se početak nalazi na zadnjem delu kalupa u odnosu na smer obrtanja suda.

Ovaj se talas udubljuje u staklo u rastopljenom stanju i masa koja je ovde u pitanju pretrpljuje, usled kontakta sa kalupom za crpljenje, koji je relativno hladan, termičko pogoršanje koje se saopštava svima okolnim oblastima.

Ova ohlađena brazda, koja je ostavljena kalupom koji je nekretno u staklu zahvaćenom sudom, proteže se na dužinu koja odgovara luku za koji se sud pomorio za vreme trajanja potapanja kalupa.

Jasno je dakle da se posle izvesnog malog broja potapanja uzastopne površine, koje su tako preložene i hladene kalupima, najzad stiču i obrazuju u stopljenom staklu jednu kontinualnu zonu, koja, ma da napajana toplim staklom koje dolazi iz peći, ostaje ipak sa sniženom temperaturom u izvesnoj meri.

Ovaj se pronalazak, kojem je cilj da otkloni ovu nezgodu, sastoji u tome, da se obrtnom sudu dodeli obrtno kretanje na mahove, čiji periodi zaustavljanja imaju isti početak i isto trajanje kao i periodi zaustavljanja kalupa koji crpe staklo.

Zahvaljujući ovom sinhronizmu zaustavljanja crpljenje se izvodi u nekretnom staklu i površina hlađenja se tako ograničuje na površinu koja se nalazi u dodiru sa nekretnim kalupom ili na malu neposrednu susednu zonu.

Istina je, da je u ovoj veoma sma-

njenoj zoni hlađenje jače i da je trajanje izlaganja stakla slobodnom vazduhu u otvorenom sektoru suda duže. Ali je naprotiv srednja brzina obrtnog kretanja suda — vodeći računa o periodama zaustavljanja — manja no brzina obrtnog kretanja suda sa kontinualnim obrtanjem. Staklo sa smanjenom temperaturom ostaje dakle duže vreme izloženo dejstvu toplote iz peći ili kalorijama koje su donete staklom koje izlazi iz peći u deo obrtnog suda, koji je pokriven i koji se zagreva tako, da se, kada po potpuno izvedenom obrtu ovoga suda staklo ponovo dospe na mesto za crpljenje, već ima protekla dužina vremena, koja je potrebna za potpuno regenerisanje stakla.

Osim toga u slučaju suda sa kontinualnim kretanjem, usled približavanja ili sastajanja površina ili zona hlađenja dešava se da izvestan kalup vrši crpljenje u zoni, koja je ohlađena kontaktom kalupa u toku prethodnog zaustavljanja suda, tako, da još može da se desi da homogenost tako crpljenog stakla bude nedovoljna.

Naprotiv, dodeljivanjem sudu obrtnog kretanja na mahove, koje je isprekidano zastojećima, može se prema drugoj odlici pronalazka za ovo kretanje izabrati takav propis, da masa stakla koja je ohlađena pri crpljenju izvede više obrta pre no što se ponovo zaustavi na mestu crpljenja, tako, da se celo ovo vreme ova masa može da se regeneriše.

Obrtni sud sa kretanjem na mahove zahvaljujući s jedne strane lokalizovanju hlađenja koje pretrpljuje staklo na mestu crpljenja, i s druge strane, mogućnosti da se za izvesno dugo trajanje, praktično za

vreme više obrta suda, produži dejstvo zagrevanja, — ispunjuje dakle potpuno uslove koji su potrebni za crpljenje stakla, koje ima željenu toplotnu homogenost.

Uslovi rada su potpomognuti činjenicom, da pošto su u pitanju mašine sa kretanjem na mahove, otvoreni sektor može relativno biti veoma kratak u odnosu na sektor za zagrevanje. Obrtni sud sa kretanjem na mahove može uostalom biti snabdeven uređajima — prelivnim kanalom i komorom za zagrevanje, koji su opisani u napred pomenutom patentu 10901. Obrtni sud isto tako, u saglasnosti sa pat. br. 11196 može biti sav smešten u unutrašnjosti peći u udubljenju, na primer u niži izvedenoj u zidu peći.

Patentni zahtevi:

1. Poboljšanja na obrtnim sudovima koji obrazuju komore za crpljenje da dejstvuju u vezi sa mašinama u kojima se kalupi za crpljenje zaustavljaju u trenutku crpljenja, naznačena time, što ovi sudovi imaju obrtno kretanje na mahove, čiji periodi zaustavljanja imaju isti početak i isto trajanje kao i periodi zaustavljanja kalupa za crpljenje.

2. Poboljšanja po zahtevu 1, naznačen time, što je propis za kretanje na mahove, odnosno koje je isprekidano zastojećima, obrtnog suda takav, da masa ohlađenog stakla pri radu crpljenja isvodi više punih kružnih obrta pre no što se ponovo zaustavi na mestu crpljenja.